

**EL MUSEU DE L'ART PROHIBIT:
DE NOU, UN PROBLEMA
D'AUTONOMIA ESTÈTICA.**

// JORGE LUIS MARZO

*Museu de l'Art Prohibit. Barcelona.
museuartprohibit.org*

És d'allò més interessant veure les dinàmiques de reinvençió de les activitats de lleure cultural d'una part de la «gent guapa» barcelonina postprocés i post-Colau. El carrer Diputació, cantonada rambla Catalunya, n'és un bon exemple. A les dues seus de la llibreria Finestres —«sense prejudicis, silenciosa i confortable»—, obertes el 2021 i 2022 per l'empresari farmacèutic Sergi Ferrer-Salat (Gelocatil), en substitució d'una vinateria de preus prohibitius vinguda a menys amb la pandèmia, ara s'hi ha sumat el Museu de l'Art Prohibit, instal·lat a la modernista Casa Garriga Nogués—on hi havia la sala d'exposicions de la Fundació Mapfre—, sota l'aixopluc financer de l'empresari audiovisual Tatxo Benet (Mediapro), que també s'havia fet amb la vella llibreria Ona el 2019. Tornen els bons temps de les galeries de Consell de Cent i Diputació, amb gent renovada i bons restaurants. j

El 2018 Benet encetà una col·lecció d'art contemporani batejada «Censored» a partir de l'adquisició d'una obra de Santiago Sierra que havia estat retirada d'ARCO sota pressió. La col·lecció va anar creixent amb la incorporació d'obres d'artistes que, d'una manera o altra, havien compartit els mateixos avatars iconoclastes. Les peces

exposades al museu són, en general, «atractives» pel fet de parlar de contextos polítics, religiosos, socials, sexuals (per què no econòmics? són neutres els diners?) que, al capdavall, són l'essència de qualsevol obra d'art. Així, aquestes obres «tensionades» ens haurien de proposar una lectura ampla i creuada sobre les sempre complicades funcions estètiques quan s'emplacen en un context concret. Però això no hi és, llevat que pensem que ja valen les minses cartel·les que encotillen la informació.

«Això va més enllà d'una determinada ideologia» va declarar Benet sobre la seva col·lecció a un diari.¹ Vet aquí: per què interpretar les raons d'uns i altres si podem elevar les obres al neutre pedestal de l'art i el mecenatge, que sempre estan per damunt de les ideologies? El tema de la censura en l'art no pot enfocar-se només com una defensa de la llibertat dels artistes o com un «acte de resistència». D'entrada, és innegociable aquesta llibertat? Em quedaria jo tan ample avui veient com s'esbudella un bou viu en una galeria d'art, tal com va fer en Jordi Benito el 1979?² Què vol dir l'autonomia de l'art? Quines aliances desferma en el canviant teixit social i col·lectiu? El tema de la censura passa, segur, per entendre que, com a mecanisme simbòlic del poder (de l'artista i del mecenes), una obra d'art és un artefacte que vol ser controlat en tot moment. Però l'estètica com a disciplina va ser inventada per apaivagar el poder de les imatges, la seva capacitat per moure i remoure emocions («supersticions», en deien) culturals, polítiques, religioses, de classe, etc. Per tant, podem veure la censura o la iconoclàstia també com

una manifestació d'una dissidència, d'un inconformisme, d'una indisciplina de la vida social envers el poder neutralitzador de l'estètica. Però això no es percep a les sales.

És una col·lecció ideològica, diria jo, perquè les imatges d'aquestes obres circulen sense problemes i tothom hi té accés. El que el Sr. Benet presenta són les seves obres d'art, els seus béns d'inversió, amb un relat incomplet de la complexa dislocació —pública i de vegades íntima— entre imatge, obra d'art i vida. Perquè el que s'hi troba a faltar és complexitat i context. Les cartel·les i el material de suport haurien d'omplir les parets, empentint forçosament les obres, «baixant-les del pedestal», evitant que siguin les úniques protagonistes, mirant que no quedin engabiades.³ Però, potser, aleshores la gent de pela ja no «baixaria» tant.

1. *Declaracions al diari Público, 2020. URL: <https://www.publico.es/public/cultura-censored-col-leccio-d-art-per-defensar-libertat-d-expressio.html>*

2. J. L. Marzo (2018). «El arte y el derecho animal, o cómo mutar la autonomía estética en competencia pública». *La Maleta de Portbou*, núm. 32, p. 75-81. Disponible a: <https://www.soymenos.net/>

3. *Vegeu els treballs que Alicia Escobio i Laura Benítez van dur a terme sobre la censura artística el 2012: <http://sala-dartjove.cat/es/i/exposiciones/ouverture-acte-v>*

Núria Güell & Levi Orta, Ideologies Oscil·latòries, obra d'acció, Figueres, 2015. Fotografia: ARTIGA.

